

51602346: สาขาวิชาการประกอบการ

คำสำคัญ: การจัดการความรู้ / โรงเรียนเกษตรกร / องค์กรแห่งการเรียนรู้ / ผักปลอดภัยจากสารพิษ /
กลุ่มยั่งยืน

เยาวดี ทรัพย์พลับ : การจัดการความรู้เพื่อความยั่งยืนของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผัก
ปลอดภัยจากสารพิษ ตำบลห้วยพระ อำเภอคอนตูม จังหวัดนครปฐม. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
: ผศ.ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์. 104 หน้า.

ตั้งแต่จนถึงปัจจุบันอาชีพหลักของคนไทยก็คือเกษตรกรรม จนมาถึงยุคการเปลี่ยนแปลง
ทางอุตสาหกรรม ทำให้วิถีชีวิตแบบเดิม เปลี่ยนไป เกษตรกรต้องพึ่งปัจจัยภายนอกในการผลิตเพิ่มมากขึ้น
จนกระทั่งปัจจุบันเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติหลายต่อหลายครั้ง ทำให้มนุษย์ต้องประสบปัญหาขาดแคลน
อาหาร เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวในการศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงกระบวนการจัดการความรู้
เพื่อความยั่งยืนของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ ตำบลห้วยพระ อำเภอคอนตูม จังหวัด
นครปฐม และศึกษาปัญหา อุปสรรคของการจัดการความรู้ในการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ เพื่อ
นำเสนอแนวทางเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนากลุ่มให้ให้ยั่งยืน และสามารถพึ่งพาตนเองได้ อีกทั้งยัง
เป็นการรวบรวมความรู้ในการทำการเกษตรเพื่อเผยแพร่แก่บุคคลที่สนใจทั่วไป ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิง
คุณภาพด้วยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์ระดับลึก

ผลการศึกษาพบว่า การจัดการความรู้ด้านการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษประกอบด้วย
การจัดการความรู้ด้านการผลิต ด้านการควบคุมคุณภาพ และด้านการควบคุมปริมาณ ปัญหาและอุปสรรค
ที่พบในการศึกษาเรื่องการจัดการความรู้ด้านการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษคือ ปัจจัยภายนอก ได้แก่
สภาพดินฟ้าอากาศ การเกิดโรคพืชระบาด และศัตรูพืช และปัจจัยภายใน ได้แก่ เกษตรกรมีการศึกษาน้อย
พื้นที่ในการปลูกเป็นพื้นที่เดิมและมีจำกัด แนวทางเพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
จะเกิดขึ้นจากปัจจัยภายในกลุ่มเอง ได้แก่ การมีโรงเรียนเกษตรกร จัดให้มีการอบรมถ่ายทอดความรู้อย่าง
สม่ำเสมอ การสร้างเครือข่ายความรู้กับภายนอกองค์กร มีการจัดทำเอกสารความรู้ให้เป็นระบบ

ทั้งนี้การพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
ทำให้เกษตรกรมีความมั่นคงในอาชีพหลักของตน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการมีรายได้อย่างต่อเนื่อง
มีความยั่งยืนสามารถพึ่งพาตนเองได้ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่คนอื่นที่สนใจ

สาขาวิชาการประกอบการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2555

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

51602346: MAJOR: ENTREPRENEURSHIP

KEY WORD: KNOWLEDGE MANAGEMENT/ THE FARMERS SCHOOLS/ THE LEARNING ORGANIZATION/ NON-TOXIC VEGETABLES/ SUSTAINABLE GROUPS.

YAWADEE SUBPLUB: KNOWLEDGE MANAGEMENT FOR SUSTAINABLE VEGETABLE GROWER SAFETY HUAYPRA. DON TUM DISTRICT NAKORNPATTHOM PROVINCE . THESIS ADVISOR: ASST.PROF.PITAK SIRIVONG, Ph.D.104 pp.

From the past until the present, the main occupation of the Thai people is agriculture. Until the arrival of the industrial era that makes the traditional way of life changed. Farmers rely on external factors to increase their production. Until today, natural disasters occur many times. The human faces food shortages. To solve this issue, the purpose of this study is to investigate the process of knowledge management for the sustainability of the farmers who grow organic vegetables from Huaypra, Dontum district, Nakhon Pathom province and study the problems and difficulties of knowledge management of growing organic vegetables. To propose an approach to be useful in the development and sustainable self-reliance. It also gathers on the knowledge of agriculture to distribute to interested parties. The study used qualitative research methods by using participatory observation and in-depth interviews.

The results have shown that knowledge management of growing organic vegetables includes knowledge management in production, quality control and quantity control. Problems and difficulties have been found in the study of knowledge management of growing organic vegetable are external factors including climate condition, epidemics in plants and pest. Moreover, internal factors, including less educated farmers, growing area in the same and limited area.

Approaching for developing a group of farmers to be a learning organization occurs within the group by itself e.g. a farmer school that provides regular knowledge training, networking with external organization, manipulation document knowledge system. However, the development of groups of farmers who grow organic vegetables to be the learning organization make the farmers are sustainable in their occupation, better life quality from continuously earning, sustainable, self-reliant, convey knowledge to other who are interested and systematically knowledge stored.



Program of Entrepreneurship
Student's signature
Thesis Advisor's signature

Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2012

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และกรรมการ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ คอยให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำในการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดี ผู้วิจัยซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่งและขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้กราบขอบพระคุณ ท่านประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม คณะกรรมการกลุ่มและสมาชิกกลุ่มทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลกราบขอบพระคุณ คุณแม่ (สุรินทร์ ทรัพย์พลับ) คุณพ่อ (อนันต์ ทรัพย์พลับ) ที่เป็นผู้ให้ทุนการศึกษา ซึ่งให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษา คอยแนะแนวทางในการดำเนินชีวิต และเป็นแรงบันดาลใจให้ลูกมีความสนใจในการนำเอาความรู้ด้านวิชาการมาศึกษากระบวนการ ทำการเกษตรกรรม โดยที่ทั้งพ่อและแม่ มีอาชีพรับราชการ สังกัดกรมวิชาการเกษตร คอยในการช่วยเหลือให้คำแนะนำกับชาวบ้าน ได้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เพื่อพัฒนา และรวบรวมความรู้ที่มีอยู่ของเกษตรกร เป็นเป็นระบบ และสามารถถ่ายทอดให้กับบุคคลที่สนใจได้ต่อไป ขอขอบคุณแรงบันดาลใจจากคุณยาย (พนม ลบแยม) ที่อยากเห็นหลานสาวประสบความสำเร็จและรอคอยมาแสดงความยินดีกับหลาน กำลังใจจาก คุณลุง คุณป้า คุณอา คุณน้าและน้องสาว ทุกคน ที่ให้กำลังใจสนับสนุนเรื่องการศึกษาตลอดมา และเพื่อน ทำยสุดนี้ ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนร่วมในการทำวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ในทุก ๆ ขั้นตอน หากบุคคลใดที่มีได้เอ่ยนาม ผู้วิจัยใคร่ขอภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย